

SAMENVATTING
KENNISDOCUMENT

STEENUIL

(Versie 1.7 2017)

KENMERKEN VAN DE STEENUIL:

- Lengte 21 tot 23 cm lang met een vleugelspanwijdte van gemiddeld 54 tot 58 cm
- De steenuil heeft een gele iris en een gevlekt verenkleed met een bruine ondergrond, de poten van deze uil zijn bevederd
- De vrouwtjes van deze soort zijn meestal iets groter dan de mannetjes, maar grotendeels overlappen de beide geslachten elkaar in grootte
- Mannetjes en vrouwtjes, zijn in het veld lastig te onderscheiden, omdat ze een vergelijkbaar verenkleed dragen
- Steenuilen verblijven het hele jaar door in hun territorium
- De vogels zitten graag op een beschut, zonnig plekje, bij voorkeur dicht bij een vluchtplek

EISEN WAAR EEN HABITAT AAN MOET VOLDOEN:

- Gebruikelijk leeft de steenuil op erven van burgerwoningen, bij boerderijen in het agrarische cultuurlandschap en aan dorpsranden, deze gebieden moeten voorzien zijn van de volgende elementen:
 - Een open tot halfopen landschap met een afwisselend korte en verruigde vegetatie
 - Erven met bebouwing, beplanting, tuinen, moestuinen en weilandjes met (hobby)vee
 - Voldoende nestplaatsen in boomholten, nestkasten of nauwe ruimten in gebouwen, bijvoorbeeld tussen de dakbedekking en het beschot
 - Een gevarieerd aanbod van prooien zoals muizen, regenwormen en insecten
 - Voldoende zit- en uitkijkposten om te foerageren en om te rusten
 - Geen verstoring en versnippering door grote wegen
 - Geen gebruik van insecticiden of andere pesticiden in het territorium of in de directe omgeving
- Er moet genoeg voedselvoorziening aanwezig gedurende het hele jaar in de vorm van bijvoorbeeld kort gemaaide of begraasde om regenwormen of veldmuizen te vangen, houwallen of houtstapels waar insecten te vinden zijn, ook plekken waar veel muizen zijn, zoals veestallen en opslagplaatsen, zijn belangrijk voor de voedselvoorziening, ook in de winter
- Schuurtjes, houtsingels en lanen zorgen voor schuilplaatsen
- Bomen met holten, (vooral onder de daken van) toegankelijke gebouwen en steenuilkasten zijn geschikte broedplaatsen, deze nesten worden gedurende het jaar ook gebruikt als rustplaatsen

EISEN VOOR ECOLOGISCH ONDERZOEK STEENUIL:

Het aantonen van de aan- of afwezigheid van nesten, rustplaatsen en exemplaren van de steenuil wordt op de volgende wijze gedaan:

- De aanwezigheid van een nest of van een rustplaats van een steenuil kan het hele jaar worden aangetoond, echter is de periode van 15 februari t/m 15 april de meest optimale periode om de aanwezigheid aan te tonen
- Het beste moment om te inventariseren is in de avondschemer, vanaf een halfuur na zonsondergang, tot middernacht of in de ochtendschemer, van anderhalf uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst
- De inventarisatie moet tijdens goede weersomstandigheden plaatsvinden (geen regen of harde wind)
- De beste resultaten worden gekregen door de baltsroep van de steenuilen af te spelen of na te doen, om de aandacht van de steenuil te trekken
- Overdag kan er gezocht worden naar sporen die op de aanwezigheid van een territorium duiden
- Waarnemingen die verder dan 500 meter van elkaar verricht zijn, duiden vaak op twee verschillende territoria
- Wanneer tijdens drie gerichte veldbezoeken in de periode van 1 februari t/m 30 april waarbij er minimaal 1 maand zit tussen het eerste en het laatste bezoek geen aanwezigheid kan worden aangetoond kan de afwezigheid van broedende steenuilen worden vastgesteld

	JAN	FEB	MRT	APR	MEI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
Waarnemingen exemplaren	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Nestindicatieve waarnemingen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Navragen bij bewoners, vogelwerkgroepen, STONE	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
	Optimale periode											
	Geschikte periode											
	Geen geschikte periode											

MITIGERENDE MAATREGELEN V.W.B. VERBLIJVEN:

- Werken buiten de kwetsbare periode van de steenuil is erg lastig, omdat het nest het hele jaar door gebruikt wordt, dit betekent dat het hele jaar door een kwetsbare periode is. Er zijn echter periodes die minder kwetsbaar zijn dan andere, de periode van februari t/m juli is namelijk extra ongunstig, omdat de dieren in deze periode broeden. Hierom moet er sowieso gewerkt worden buiten de meest kwetsbare periode, dus van augustus t/m januari
- Hetzelfde geldt voor activiteiten die effect hebben op het leefgebied van de steenuil. Als dit onmogelijk is, kan ervoor worden gekozen tijdelijke voorzieningen aan te brengen, zoals schermen om de rust van de verblijfplaats te garanderen

	JAN	FEB	MRT	APR	MEI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
Voortplanting												
Gebruik verblijfplaats												
	Kwetsbare periode											

	JAN	FEB	MRT	APR	MEI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
Activiteiten die het nest beïnvloeden												
Activiteiten die alleen de habitat beïnvloeden												
	Activiteiten kunnen in principe niet uitgevoerd worden											
	Activiteiten kunnen mogelijk uitgevoerd worden. Minst kwetsbare deel binnen de kwetsbare periode voor het uitvoeren van de activiteiten. Raadpleeg een steenuildeskundig voor de eventuele mogelijkheden. Altijd met ontheffing.											
	Activiteiten kunnen uitgevoerd worden											

- Voor elke verblijfplaats die zijn functie niet meer kan vervullen, wordt gezorgd dat er minimaal 2 nieuwe alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn
- De alternatieve verblijfplaatsen moeten voor minimaal eenzelfde aantal steenuilen dezelfde functie kunnen vervullen als de oorspronkelijke plaats die verdwijnt
 - De alternatieve verblijfplaatsen kunnen bestaan uit steenuilkasten, steenuiltorens en toegangen in gebouwen (bijvoorbeeld schuurtjes) tussen dakbedekking en isolatielaag
 - De vervangende verblijfplaatsen moeten binnen het bestaande territorium in de directe omgeving en zo mogelijk op hetzelfde erf als de oorspronkelijke verblijfplaats worden geplaatst, en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden staan
 - Een voldoende lange gewenningsperiode is nodig om een minimaal succes van de maatregelen te waarborgen tijdens deze gewenningsperiode is het nodig dat zowel de oorspronkelijke situatie als de nieuw aangebrachte vervangende voorzieningen beiden aanwezig zijn (minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden, en bij voorkeur al in de periode september tot december)
 - Bij elk territorium dat verloren gaat, moeten er minimaal 3 nieuwe verblijfplaatsen worden geplaatst om een nieuw territorium te creëren op bijvoorbeeld een erf in de buurt
 - De aangeboden vervangende nestgelegenheid moeten voldoende veiligheid bieden tegen predatoren en in de schaduw worden geplaatst
- Verblijfplaatsen die door de werkzaamheden worden aangetast, moeten voor het broedseizoen ongeschikt gemaakt worden. Dit moet voor de start van de werkzaamheden en na het tijdig realiseren van vervangende nest- en rustgelegenheid gebeuren